

YURTDIŞINDAN YAPILACAK FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNE İLİŞKİN SÖZLEŞMELERİN TESCİLİNE DAİR GENELGE

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Genelgenin amacı; yurt dışından yapılacak finansal kiralama işlemlerine ait finansal kiralama sözleşmelerinin tesciline ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Genelge, 21.11.2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 21 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Genelgede yer alan:

- a. Kanun: 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununu,
 - b. Birlik: Finansal Kurumlar Birliğini,
 - c. Finansal kiralama: Bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kiralaayan tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsamaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksanından daha büyük bir değeri oluşturması hâllerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemini,
 - ç. Sözleşme: Kanun kapsamında düzenlenmiş olan finansal kiralama sözleşmesini,
 - d. Sözleşme tescil ücreti: Birlik tarafından belirlenen sözleşme tescil ücretini,
 - e. Terkin ve tadil işlemleri ücreti: Birlik tarafından belirlenen sözleşme terkin ve tadil (tescil ve terkin dışında Birliğe yapılan tüm değişiklik talepleri) ücretini,
 - f. Kiralaayan: Yurtdışında yerleşik finansal kiralama yapma yetkisine sahip şirket veya kuruluşları,
 - g. Kiracı: Yurtiçinde yerleşik kişileri,
- ifade eder.

(2) Yolcu ve yük taşıma faaliyetinde bulunan hava yolu şirketlerine hava taşıma araçlarının, motorlarının ve bunların aksam ve parçalarının; kurulu bulunulan ülke mevzuatına göre bunları kiralama yetkisini haiz olan şirket, kuruluş ve finansal kiralama şirketleri tarafından, finansal kiralama sözleşmesine dayalı olarak en az iki yıl süreyle yurt dışından kiralınması işlemleri, Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın Kanun kapsamında finansal kiralama olarak değerlendirilir.

Sözleşme tescili

MADDE 4- (1) Sözleşmenin tescil edilebilmesinin şartları şunlardır:

- a) Kiralama konusu malın ülkeye giriş tarihinden önce EK-1'de belirtilen belgelerin her bir sözleşme için hazırlanacak EK-2'de yer alan Tescil Talep Yazısı ekinde Birliğe teslim edilmesi

gerekmektedir. Sözleşmenin tescil edilebilmesi, bu Genelgenin ekinde belirtilenlerin dışında başka bir belgenin ibrazı şartına bağlanamaz.

b) Sınır ötesi finansal kiralama işlemlerinde, ortalama yıllık kira toplamının 100.000 ABD Dolarından fazla olması şartıyla;

- Hava aracı,
- Gemi,
- Tıbbi cihaz ve,
- Yüksek teknoloji ürünü (bu husus Türkiye’de kurulu bir üniversite tarafından düzenlenecek belge ile tevsik edilmelidir.)

olan mallara ilişkin sözleşmeler tescil edilir.

c) Sözleşmenin Kanuna aykırı hükümler içermemesi gerekmektedir.

ç) Sözleşmenin finansal kiralama tanımına uyduğu, 3 üncü maddede yer alan kriterlerden hangisini karşıladığı belirtilerek beyan ve taahhüt edilmelidir.

d) Kanun’un 26 ıncı maddesinin birinci fıkrası gereği kiracının kiracılık sıfatını veya sözleşmeden doğan hak veya yükümlülüklerini, kiralayandan aldığı yazılı izin ile devretmesi durumunda, bu devir nedeniyle yapılan sözleşme değişikliği Kanunun 21 inci maddesi çerçevesinde tescil edilir.

e) Kiralayan şirketin yerleşik olduğu ülkede finansal kiralama işlemleri yapma yetkisinin bulunması gerekmektedir. Ancak, 3. maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki finansal kiralamalar bakımından, kiralayanın kiralama işlemleri yapma yetkisi aranır.

f) Kiralayan şirket kiralananın mülkiyetine sahip olduğunu beyan ve tevsik etmelidir. Finansal kiralama sözleşmesinde de kiralayanın mülkiyete sahip olduğuna ilişkin hüküm yer almalıdır.

g) Finansal kiralama sözleşmesinde değişiklik yapılması amacıyla taraflar arasında tadil anlaşması düzenlenmesi halinde, ilgili şirket veya vekalet haiz hukuk bürosu tarafından Birliğe yapılan derç talebi ekinde, noterde düzenlenmiş finansal kiralama tadil sözleşmesi ile noter tasdikli Türkçe tercümesinin bulunması gerekmektedir*.

Tadil anlaşmasının konusu, finansal kiralama sözleşmesindeki kiralayan tarafın değiştirilmesi ise; sözleşmede veya ek tadil anlaşmasında kiralama konusu malın mülkiyetinin bir üçüncü kişiye devredilebileceğine ilişkin açık hüküm bulunması ve kiralayanın sahip olduğu hak ve yükümlülüklerin devredildiği yeni kiralayanın da finansal kiralama yetkisine sahip olduğunu veya şirket konusunun finansal kiralama işlemleri yapmaya imkan verdiğini tevsik eden belgelerin Birliğe teslim edilmesi gerekmektedir. Ancak, 3 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki finansal kiralamalar bakımından, yeni kiralayanın kiralama yetkisine sahip olduğunu veya şirket konusunun kiralama işlemleri yapmaya imkân verdiğini tevsik eden belgeler Birliğe teslim edilir.

Kiracı değişikliği halinde, yeni kiracı tarafından Ek-1’de yer alan ilgili belgeler Birliğe teslim edilir.

* Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu’nun 2022/3359 E. ve 2023/1070 K. sayılı Kararı ile maddede yer alan “noterde düzenlenmiş finansal kiralama tadil sözleşmesi ile noter tasdikli Türkçe tercümesinin bulunması gerekmektedir.” ibaresi iptal edilmiştir.

ğ) Sözleşme süresinin değiştirilmesine ilişkin sözleşme tadillerinin dercedilebilmesi için sözleşme süresinin bitiminden önce Birliğe başvurulur. Sözleşme süresinin sözleşme hükümleri çerçevesinde uzaması halinde, kiralaayanın onayı ile kiracı tarafından Birliğe başvurulur.

Sözleşmenin terkini

MADDE 5 – (1) Sözleşmenin Birlik nezdindeki sicilden terkini sözleşme süresi sonunda tarafların başvuruları üzerine yapılır.

(2) Sözleşme süresinden önce tarafların sözleşmeyi anlaşarak feshettiklerine ilişkin fesih sözleşmesi veya sözleşmenin feshedildiğine ilişkin mahkeme kararı ya da bu Genelgenin 3. maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlemler için Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden alınmış bir belge ile, kiralama konusu malın, Taşınır Donanım Üzerinde Uluslararası Teminatlar Hakkında Sözleşmeye İlişkin Hava Aracı Donanımına Özgü Konulara Dair Protokol gereği sicilden terkinin yapıldığının tevsik edilmesi durumunda sözleşmenin terkini yapılır.

Yurt dışından temin edilecek belgeler

MADDE 6 – (1) Bu Genelgede yer alan başvurularla ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsoloslüğünca veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan 26/6/1984 tarihli ve 3028 sayılı Kanun ile kabul edilen Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı Türkçe tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

Tescil talebinin işleme alınması

MADDE 7- Bu Genelgede belirtilen esas ve usuller çerçevesinde yapılmayan başvurular Birlik tarafından işleme alınmayacaktır.

Tescil, tadil veya terkin işlemlerine başlanabilmesi için tescil ücretinin ödendiğine dair dekontun ibrazı zorunludur. Tescil talebinden herhangi bir nedenle vazgeçilmesi veya tescil işleminin tamamlanamaması halinde ücret iade edilmez. Tescil, terkin ve tadil ücretleri her yıl yeniden değerlendirme oranında Birlik tarafından artırılır.

Yürürlük

MADDE 8- (1) Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 9- (1) Bu Genelge hükümlerini Birlik yürütür.

*Bu Genelge, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 25.07.2013 tarih ve 5445 sayılı Kararı ile uygun görülerek yürürlüğe girmiştir. Yine, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 21.01.2022 tarih ve 10054 sayılı Kararı ile uygun görülerek değiştirilmiştir ve değişiklikler 28.01.2022 tarihinde www.fkb.org.tr adresinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

EK-1

İSTENEN BELGELER

1. Noterde düzenleme veya onaylama şeklinde akdedilmiş üçer suret finansal kiralama sözleşmesi ve ekleri ile bunların noter tasdikli tercümesi*,
2. Kiracı ve kiralayan adına sözleşmeyi imzalayan kişilerin yetkilerini gösteren yetki belgesi, imza sirküleri, sirkülere ilişkin ticaret sicil gazetesi, vekaletname veya vekilin tevkil etmesi halinde buna ilişkin yetki belgesi,
3. Kiralayan şirketin kendi ülkesinde kiralama faaliyetinde bulunma yetkisini haiz olduğunu gösteren Genelge'nin 6.maddesi kapsamında onaylı belgenin ve en fazla başvurudan üç ay öncesine kadar alınmış hukuki görüşün aslı ve noter tasdikli Türkçe tercümesi,
4. Kiralayanın şirket ana sözleşmesi (Türkçe veya İngilizce tercümesi),
5. Kiralama konusu mal, hava aracı, gemi ve tıbbi cihazın dışında bir mal ise; malın yüksek teknoloji kapsamında olduğunu belirten ve Türkiye'de kurulu bir üniversiteden alınmış belge aslı veya onaylı sureti,
6. Sivil havacılık Genel Müdürlüğünden alınmış Teknik Uygunluk Yazısı,
7. Genelge'nin 6.maddesi kapsamında onaylı proforma fatura,
8. Yurt içi ve yurt dışında düzenlenmiş mal detay-seri no, model, motor numaralarını içeren sigorta belgelerinin kopyaları,
9. Kiralayanın sahipliğini ispatlayan Satış Senedi (Bill of Sale) veya sözleşmesi yurt dışından ise Genelge'nin 6.maddesi kapsamında onaylı ve yurt içinden yurt dışına sat geri kiralama işlemi ise noter onaylı sureti,
10. Sözleşmedeki ödeme planıyla uyumlu ödeme planı örneği,
11. Uçak işlemleri için kiracının veya varsa diğer işletmecinin ilgili modeli içeren işletme ruhsatı,
12. Eğer havayolu şirketi istisnası söz konusu değil ise, kiracının ayrı bir taahhütname ile işlemin Genelge'nin 3üncü maddesinde yer alan kriterlerden hangisi uyarınca finansal kiralama işlemi olduğuna ilişkin yetkili kişilerce imzalanmış taahhütname, ilaveten taahhütname kapsamında ilgili finansal kiralama özelliğinde rayiç bedeli referansı varsa malın muadillerinin piyasa değerini ispatlayan belge.
13. Sözleşme tescil, terkin veya tadil ücretinin Birlik hesabına yatırıldığına ilişkin banka dekontu.

* Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 2022/3359 E. ve 2023/1070 K. sayılı Kararı ile maddede yer alan "Noterde düzenleme veya onaylama şeklinde akdedilmiş finansal kiralama sözleşmesi ve noter tasdikli tercümesi" ibaresi iptal edilmiştir.

EK-2

TESCİL TALEP YAZISI FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ

İSTANBUL

...../...../.....

KONU: Sınır Ötesi Finansal Kiralama Sözleşmesinin Tescili.

Şirketimizin ile.....
Arasında aşağıda özellikleri belirtilen.....finansal kiralama yoluyla
yurda getirilmesi hususundaNoterliğince
.....sayı ile düzenlenentarihli finansal kiralama sözleşmesinin
tescilini, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri
Kanunu çerçevesinde, talep ediyoruz.

Konuyla ilgili dosyalar Birliğinizin Yurtdışından Yapılacak Finansal Kiralama İşlemlerine
İlişkin Sözleşmelerin Tesciline Dair Genelgesinde belirtilen usul ve esaslara göre hazırlanmış
olup ilişikte sunulmaktadır.

İmza Yetkisini Haiz
Başvuruyu Yapanın Adı, Soyadı,
İmzası ve Unvanı

Kiralama Konusu Mala İlişkin Bilgiler			Finansal Kiralama Sözleşmesine İlişkin Bilgiler		
Tipi	Seri No.	Motor Tipi	Sözleşme Tarihi	Sözleşme Bitiş Tarihi	Sözleşme Süresi
İmal Yılı	Gümrük Müdürlüğü	Motor Seri No.	Toplam Kira Bedeli	Proforma Fatura Değeri	Satın Alma Opsiyonu

Ek:Klasör
..... Dosya
.....Dosya

* Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 2022/3359 E. ve 2023/1070 K. sayılı Kararı ile Ek-2'de yer alan "...
Noterliğince ... sayı ile düzenlenen" ibaresi iptal edilmiştir.